

สงครามกับไอที

โดย... ดร.พิเชฐ คุรงค์เวโรจน์

บรรยากาศที่คุกรุ่นไปด้วยไอสงครามตั้งแต่กรณี “911” เมื่อหนึ่งขวบปีที่แล้ว ทำให้มีการตั้งแถวกันใหม่ในหลายแนวรบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสงครามที่หลายคนหวาดหวั่นว่ากำลังจะเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกาและอิรัก รวมทั้งสงครามในและนอกกรอบแบบระหว่างสหรัฐและพันธมิตรกับกลุ่มก่อการร้ายที่นั่นรือเป้านิ่ง ตายใจเมื่อไหร่ก็เกิดเรื่องเมื่อนั้น

แม้จะเป็นข้อเท็จจริงที่โหดร้ายต่อมนุษยชาติ แต่คงปฏิเสธไม่ได้ว่า เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนต่อการทหารในระดับสูงอย่างไม่เคยเห็นมาก่อน มากจนกระทั่งสถาบันความคิดทางการทหารอย่างแรนด์ (Rand Corporation) ของสหรัฐอเมริกาเริ่มจริงจังกับวลี “การปฏิวัติในกิจการทหาร” (Revolution in Military Affairs) ขึ้นมาในขณะนี้ โดยให้คำจำกัดความว่าเป็น “กระบวนการที่เปลี่ยนไปของเนื้อหาและพฤติกรรมในปฏิบัติการทางทหาร ซึ่งสามารถส่งผลให้ความสามารถทางการทหารของกลุ่มสงครามประสมกับภาวะล้าสมัยและหมดความหมายไปในบัดดล ในขณะที่สมรรถนะในมิติใหม่ ๆ ของสงครามกลับโดดเด่นขึ้นผิดหูผิดตา”

หากจะเปรียบเทียบกับประวัติศาสตร์การใช้เทคโนโลยีที่มีต่อการทหารในสมัยโบราณเพื่อเป็นอุปมาอุปไมย เริ่มตั้งแต่ทหารอังกฤษโบราณใช้ธนูเป็นอาวุธสู้กับขุนศึกเสื้อเกราะฝรั่งเศสบนหลังม้า หรือการใช้รถไฟและโทรเลขในสงครามกลางเมืองของสหรัฐอเมริกา หรือการใช้ปืนกลมือเป็นครั้งแรกของทหารอังกฤษในสงครามปราบกบฏซูด และหากจะเปรียบเทียบกับเทคโนโลยีร่วมสมัยในยุคนี้ ก็ยังเป็นยุคที่ผู้คนยังคุ้นเคยกับรถถัง เครื่องบินทิ้งระเบิด และวิทยุสื่อสารที่เป็นของวิเศษเมื่อศตวรรษที่แล้ว

สงครามอ่าวเปอร์เซียที่จบที่แล้วภายใต้รหัส “พายุทะเลทราย” (Desert Storm) ยังสร้างมิติใหม่ให้กับการรบในสภาพที่อเมริกาเป็นต่อและ โจมตีเชิงรุกอย่างเสร็จสรรพ แม้จะเป็นสงครามในรูปแบบ (Conventional Warfare) แต่อเมริกาก็แสดงให้เห็นถึงแสนยานุภาพทางการทหารที่น่าเกรงขาม ที่โดดเด่นที่สุดเห็นจะเป็นอาวุธร้ายอย่างจรวดนำวิถี (Cruise Missiles) ที่มีความแม่นยำสูงในรัศมีหรือเป้าแคบ ๆ

แต่ในเวลาเดียวกันนักยุทธศาสตร์ทางทหารก็เริ่มสังเกตเห็นปรากฏการณ์ของสงครามนอกกรอบแบบ (Non-conventional Warfare) เช่น กลุ่มผู้ก่อการร้ายโจมตีเป้าหมายอย่าง โรงผลิตไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ หรือการใช้อาวุธชีวเคมี ซึ่งนักการทหารเรียกว่า สงคราม “อสมมาตร” (Asymmetric Warfare)

ด้วยทรศนะและการทำลายล้างแบบใหม่ ๆ เช่นนี้ ยุทธวิธีที่ใช้เทคโนโลยีมาช่วยทางการทหารที่เคยใช้กันมา เช่น ระบบ C3I (Command, Control, Communications, Intelligence) ของเหล่าทัพต่าง ๆ กำลังจะกลายเป็นอดีต และสิ่งที่เข้ามาแทนที่มีความสลับซับซ้อนทวีคูณ โดยมีเอกลักษณ์พิเศษตรงที่ใช้การสงครามแบบเครือข่าย (Network-centric Warfare) อาทิเช่น ระบบที่เรียกว่า C4IST ซึ่งย่อมาจาก Command, Control, Computers & Communications, Intelligence, Surveillance and Targeting เป็นต้น

ที่เป็นเช่นนี้เพราะเรากำลังอยู่ในยุค “เทคโนโลยีเป็นศูนย์กลาง” (Techno-centric) ซึ่งมีใช้การให้ความสำคัญสำคัญกับยานเกราะเหมือนอย่างเคย แต่ท่านเชื่อหรือไม่ว่า เทคโนโลยีเป็นศูนย์กลางที่ว่ามี “สารสนเทศ” เป็น

สำคัญ และสารสนเทศดังกล่าวมิใช่เพียงข้อมูลข่าวสารทางการทหารเท่านั้น แต่กินความตั้งแต่การสร้างเป้าให้นักบินทิ้งระเบิดผ่านสัญญาณสื่อสาร ไปจนถึงความแม่นยำในการทำลายสะพานยุทธศาสตร์ทางการทหารด้วยจรวดนำวิถีเพียงลูกเดียว

หรือตัวอย่างเช่น นายพลนอร์แมน ซวาซคอฟฟ์ เร่งสร้างฐานที่มั่นในประเทศซาอุดีอาระเบียเพื่อทำสงครามกับอิรักเมื่อไม่กี่ปีมานี้ แต่ในสงครามที่อัฟกานิสถานสด ๆ ร้อน ๆ นายพลทอมมี แฟรงค์ของสหรัฐอเมริกาบรรยายจากศูนย์บัญชาการที่รัฐฟลอริดา โดยมีภาพวิดีโอที่ถ่ายจากยานที่โคจรอยู่ในท้องฟ้าแบบไม่มีนักบินประจำเครื่อง (Unmanned Air Vehicles : UAV) ที่สามารถรายงานสถานการณ์สด ๆ ในเกือบทุกเรื่อง แม้กระทั่งข้อมูลที่คิดว่าฝ่ายตรงข้ามรู้

สงครามไม่เคยปราณีใครไหนใด การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเข่นฆ่าเอาชนะก็จะไม่มีวันจบสิ้นกันนั้น นั่นคือมมมีดของเทคโนโลยี และเมื่อมันมาอยู่ในมือมนุษย์แล้ว ยากนักที่จะใช้เหตุผลมาต่อสู้กันอีกต่อไป ช่างน่าอนาถ !

หมายเหตุ บทความนี้เขียนลงหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ คอลัมน์ “ทางด่วนสายไอที”
เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2545